

עצמת הכשרה

(א) מה הולך להיות?

09

בימים הזהם

בזמן הזה

מסע אל שאלות הקיום של העם היהודי

אחים לנפש

יחד מחברים עולמות

נפש
יהודי

בונים עתיד מחובר NEFESH YEHUDI

OLAMI
MENTORSHIP

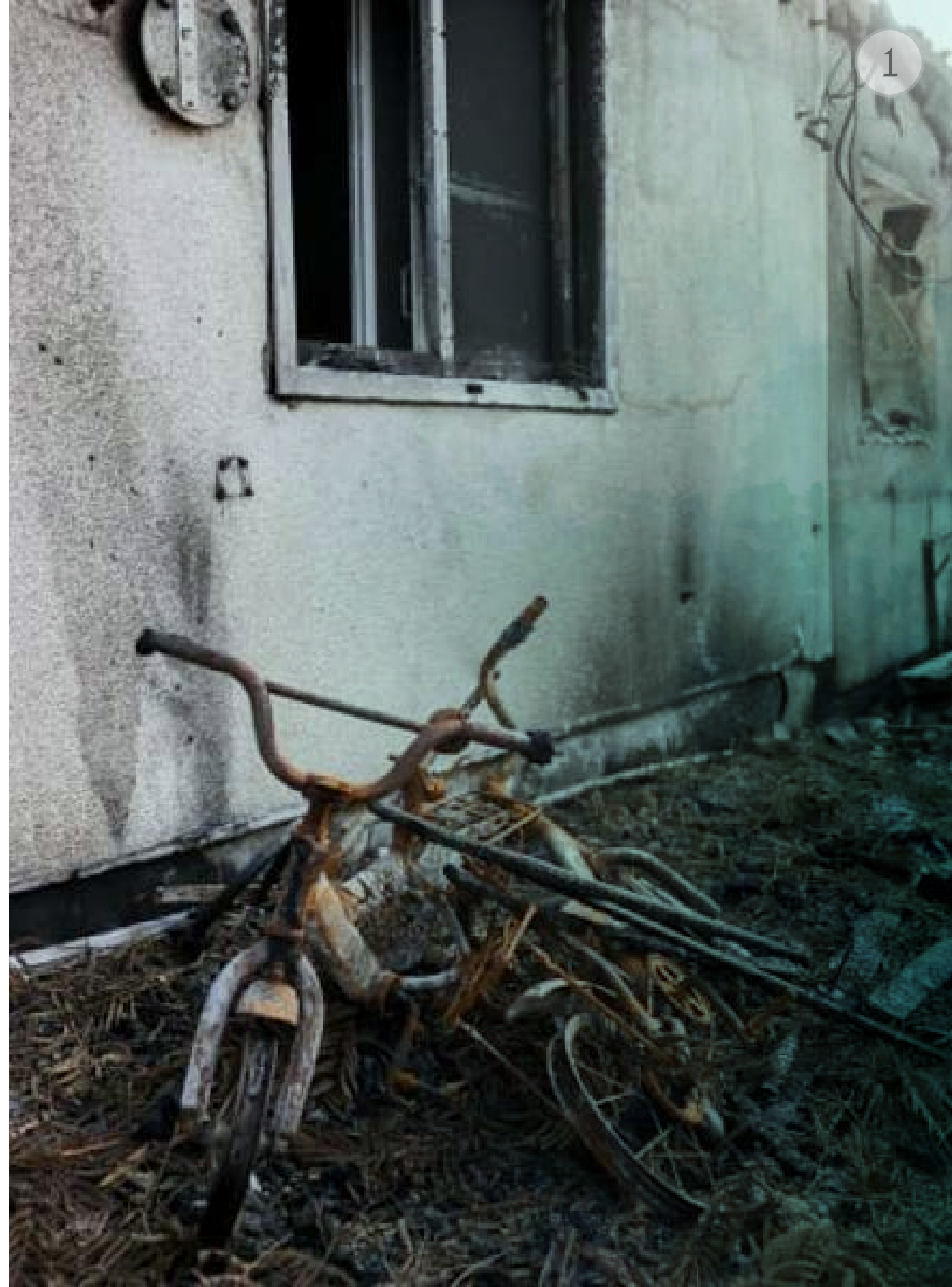
את שמחת תורה תשפ"ד סביר להניח שלא נשכח.

כולנו זוכרים היטב את הרגע בו הבנו שמשהו לא טוב קורה. הקפצה למילואים, עצירת ההקפות לתפילה, אזעקות בבוקר של חג ועדכונים בלתי פוסקים. מאותו רגע דבר לא חזר להיות כשהיה. מספרים בלתי נתפסים של נופלים, חטופים ופצועים. שברון לב נורא וכאב כמוהו לא חווינו מאז השואה.

יחד עם הכאב הגדול צצות ועולות שאלות ותהיות עמוקות. אלה שאלות שליוו את עם ישראל לאורך היסטוריה רווית טרגדיות וקשיים והן חוזרות ונוקשות על דלת ליבנו כיום, כאשר אנו שבים וחווים את קשר הדם ארוך השנים של העם שלנו.

בסדרת המפגשים הקרובה נדון ונשוחח יחד. נשאל שאלות וניתן מקום לכאב. לא להכל יהיה מענה, כמובן. נלמד כיצד התייחסו לשאלות הללו במשך שלושת-אלפים-וחמש-מאות שנים של היסטוריה יהודית, נאזין לדברי ימי הדורות וננסה לאסוף כוחות, יחד.

שיעור זה מבוסס על מערך באתר הנפלא 'עולמות'

אָנִי מֵאֲמִין
 בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה
 בְּבִיאת הַמָּשִׁיחַ
 וְזֶפֶק עַל פִּי
 שְׂפִיתֵי הַמָּה
 עִם כָּל זֶה אֶחָפֶה לָּו
 בְּכֹל יוֹם
 עֲשֶׂה לְבִיא

בימים ההם

במשך אלפי שנות גלות, היכן שלא היו, האמינו יהודים בביאת המשיח. בתפילות, באירועים, בשמחות ובצרות, שבו וחזרו בני ישראל על אמונתם העמוקה.

למה אנו מחכים?

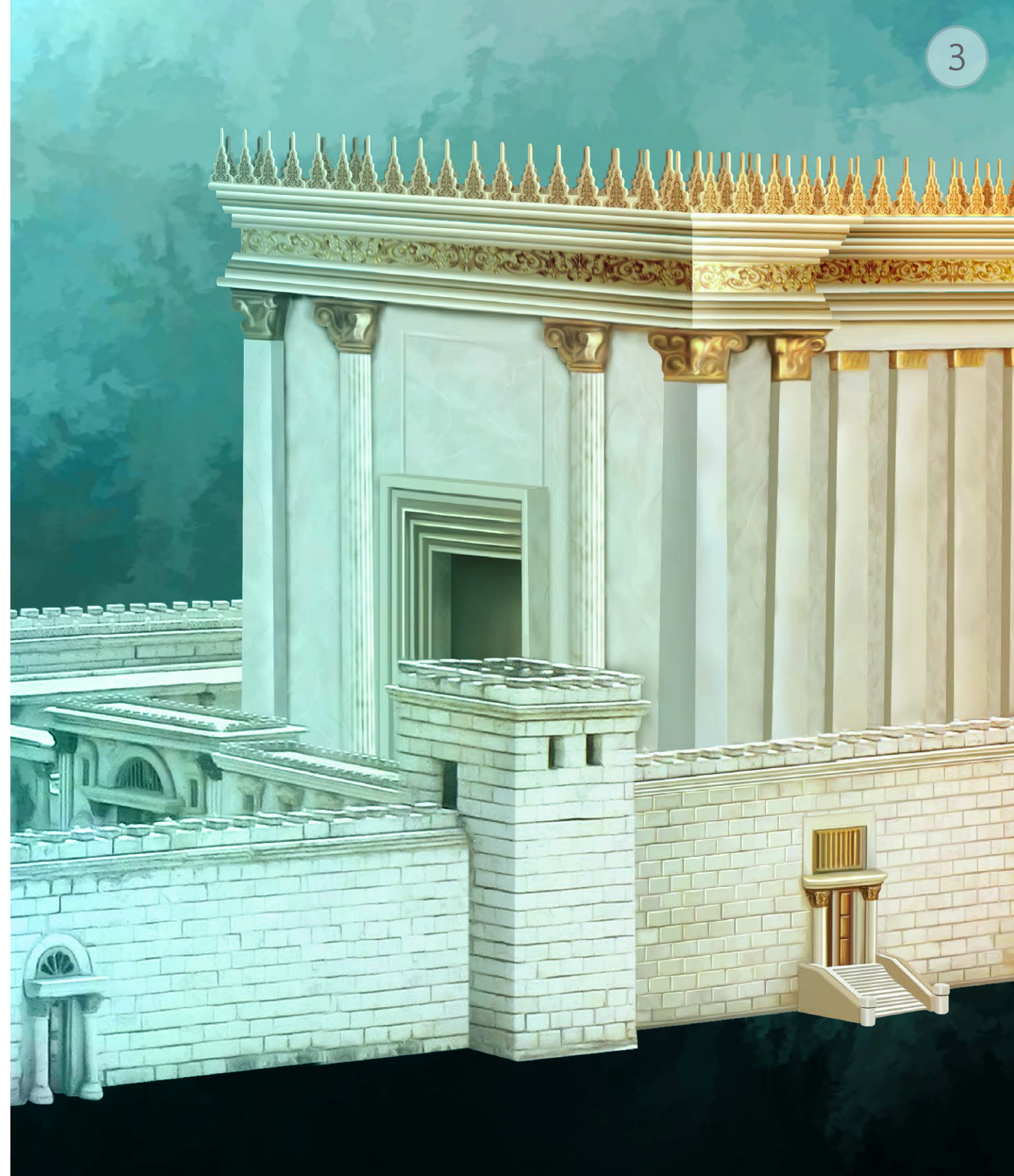
מה עתיד להיות?

כיצד האמונה בביאת המשיח
 נתנה ליהודים כח להתמודד
 בתקופות קשות כל כך?

לא נדע עד שיהיו...

יש מן החכמים שאומרים שקודם ביאת
המשיח יבוא אליהו, וכל אלו הדברים
וכיוצא בהן לא ידע אדם איך יהיו עד שיהיו,
שדברים סתומים הם אצל הנביאים. גם
החכמים אין להם קבלה בדברים אלו,
אלא לפי הכרע הפסוקים, ולפיכך יש להם
מחלוקת בדברים אלו

(רמב"ם, מלכים, פרק יב הלכה ב).

יש לי מושג

השנה העברית נספרת על פי מנין השנים מבריאת העולם לפי המסורת היהודית.

ה'תשפ"ד (5,784) ובקיצור תשפ"ד – היא שנה עברית אשר החלה ביום א' בתשרי, אור ל-16 בספטמבר 2023, ותסתיים ביום כ"ט באלול, 2 באוקטובר 2024.

המולד של תשרי חל ביום שישי, 11 שעות ו-882 חלקים. לפיכך זו שנה מסוג זחג. היא מעוברת, ואורכה 383 ימים. זו שנה שנייה לשמיטה, ושנת 8 במחזור העיבור ה-305. תקופת ניסן שבשנה זו היא תחילת שנת 16 במחזור השמש ה-207.

שנה זו היא שנת 1,955 לחורבן הבית, ושנת 2,335 לשטרות.

מהם ימות המשיח?

במסכת עבודה זרה מובא בשם תנא דבי אליהו:

"ששת אלפים שנה הוי העולם, שני אלפים תוהו, שני אלפים תורה, שני אלפים ימות המשיח".

ואמרו בגמרא: "בעוונותינו שרבו יצאו מהן מה שיצאו מהן"

ופירש רש"י: "שרבו יצאו משני האלפים האחרונים מה שיצאו, ומשיח לא בא".

המאירי ורבי יוסף אלבו שפירשו כי "שני אלפים ימות המשיח" אינם שנות שלטון המשיח אלא שנות הציפיה למשיח.

מאמרים רבים נאמרו בתנ"ך, בש"ס ובמדרשים בנושא זה, נציין לחלק מהם.

בתורה: בפרשת בחוקותי נאמר על תקופת אחרית הימים: "וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן הָאָרֶץ וְחָרַב לֹא תֵעָבֵר בְּאֶרְצְכֶם", ולהלן תבואר המחלוקת בביאור פסוק זה.

בנביא: בנבואתו המפורסמת של ישעיה נאמר: "וְגַר זָאֵב עִם כְּבִישׁ וְנֹמֵר עִם גְּדֵי יִרְבָּעַ, שְׁעֵשֶׁע יוֹנֵק עַל חֹר פֶּתִין". ולהלן תבואר המחלוקת בביאור פסוק זה.

בש"ס ובמדרשים: במסכת שבת (ל, ב) מבואר כי "עתידה אשה שתלד בכל יום, ועתידים אילנות שמוציאים פירות בכל יום. ובמסכת כתובות הפליגו בתנובת הגפנים ואילנות הסרק לעתיד לבוא [וראה בדברי המדרש שיר השירים רבה) אודות "דור שבן דוד בא" שתהא האמת נעדרת, מפני הדור כפני הכלב, וצרות רעות ורבות באות על הציבור].

וְגֵר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ

בפירוש נבואת ישעיהו "וְגֵר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ", נחלקו רבותינו הראשונים, ומצאנו בזה ארבע שיטות:

[א] **שיטת הרמב"ן:** לפרש המקרא כפשוטו, שבימות המשיח, **טבע בעלי החיים ישתנה**, ואכן הזאב ידור בכפיפה אחת עם כבש.

[ב] **שיטת הרמב"ם:** בהלכות מלכים (פי"ב ה"א) שמנהג בעלי החיים יהיה בעתיד כאשר הוא היום, והפסוקים הם "**משלים**", והנמשל, בני ישראל ישובו לבטח ואומות העולם לא יציקו להם.

[ג] **שיטת הרד"ק בספר ישעיהו:** טבע החיות לא ישתנהאלא שהקב"ה הבטיח הבטחה מיוחדת **שבארץ ישראל החיות לא יזיקו**.

[ד] **שיטת הרדב"ז:** בהלכות מלכים (פי"ב ה"א) **לחלק בין ארץ ישראל לשאר הארצות**. בארץ ישראל יתקיים המקרא "וְגֵר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ" הן **כפשוטו**, דהיינו שטבע בעלי החיים ישתנה, והן **כמשלו**, שעם ישראל ישובו לבטח מכל אויביהם. אולם בשאר העולם לא יחול שינוי בטבע בעלי החיים, והמקרא נאמר בדרך משל בלבד.

מה ההבדל בין התקופות?

בכמה מסוגיות הש"ס מבוארת מחלוקת אמוראים מה יהיה בימות המשיח.

לדעת רבי חייא בר אבא ורבי יוחנן במסכת סנהדרין ובמסכת שבת: "כל הנביאים לא נתנבאו אלא לימות המשיח, ופליגא דשמואל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא **שעבוד מלכויות בלבד**".

ומשמע כי לדעת רבי חייא בר אבא כל התיאורים שנכתבו בספרי הנביאים, והיינו התיאורים על **שינוי הטבע** באחרית הימים, **נאמרו על תקופת ימות המשיח**, וזאת **בניגוד לדעת שמואל** שסבר כי **לא יהיה כל שינוי בימות המשיח** בטבע העולם, מלבד גאולת ישראל משעבוד מלכויות אומות העולם.

ולכאורה נראה שנחלקו רבי חייא בר אבא ושמואל האם יהיה שינוי בטבע העולם בימות המשיח.

שתי תקופות שונות

"באמת [רבי חייא בר אבא ושמואל] **לא פליגי".**
וזאת משום ש**"ב' ימות המשיח הן.**

בימות **משיח בן יוסף**, וזה תליא בזכות, כמו שאמרו (סנהדרין צח, א) **"זכו אחישנה"**, ואם זכו היה מתחיל בתחילת האלף החמישי [כדברי הגמרא בעבודה זרה **"שני אלפים ימות משיח"**], ואז אין בין עולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד גלויות, אבל עֶשׂו לא יפול בידו [והיינו דברי שמואל].

ואחר כך באלף השישי, כשיבוא הזמן **"בעתה"**, יבוא עֶשׂו עם גוג ומגוג על ה' ועל משיחו, ויפלו כולם ביד **משיח בן דוד**. וכשיבוא משיח בן דוד יתקיים מה שנאמר (ישעיה כה, ח) **בְּלַע הַמָּוֶת לְנֶפֶח, וְכָל יְעוּדֵי הַנְּבִיאִים, וְזֶה נִקְרָא לַעֲתִיד לְבוֹא [והיינו דברי רבי חייא בר אבא]**"

(הגאון מוילנא, ביאורי אגדות למסכת ברכות).

להצטרפות
ולחומרי אימון
נוספים סרקו
והיכנסו לאתר
אחים אנפס

OLAMI MENTORSHIP

© כל הזכויות שמורות ל'אחים לנפש'